

Магістр 1 року навчання

факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Анотація. Розглянуто основні засади державного регулювання сфери туризму в Україні. Визначено існуючі проблеми та обґрунтовано доцільність реалізації заходів щодо вдосконалення державного регулювання туризму в Україні.

Аннотация. Рассмотрены основные принципы государственного регулирования сферы туризма в Украине. Определены существующие проблемы и обоснована целесообразность реализации мероприятий по совершенствованию государственного регулирования туризма в Украине.

Annotation. The article reviews the basic principles of state regulation of tourism in Ukraine. Current problems have been identified and the expediency of measures aiming to improve the process of state regulation of tourism in Ukraine have been substantiated.

Ключові слова: державне регулювання, сфера туризму, туристична інфраструктура, туристичний потенціал.

Становлення національної економіки України тісно пов'язане з розвитком туристичної галузі як пріоритетної і соціально значущої частини системи господарювання, що займає один із провідних напрямів розвитку як світової економіки загалом, так і окремих її національних складових.

Предметом статті є особливості державного фінансування туристичної галузі в Україні.

Об'єктом статті є державне регулювання сфери туризму в Україні.

Метою статті є розробка концептуальних напрямів удосконалення державного регулювання сфери туризму в Україні, що є передумовою для ефективного використання наявного туристичного потенціалу країни, підвищення її добробуту.

Для досягнення поставленої мети планується вирішити ряд завдань:

1) проаналізувати туристичний потенціал України за останні роки;

2) вивчити концепції, стратегії і програми розвитку індустрії туризму України;

3) розробити практичні рекомендації щодо формування державної стратегії розвитку індустрії туризму в Україні.

Україна з року в рік приваблює все більше і більше туристів. За попередніми даними в 2013 році нашу країну відвідали понад 26 мільйонів гостей. На рис. 1 показано динаміку в'їзду іноземних туристів до України протягом десяти років [1].

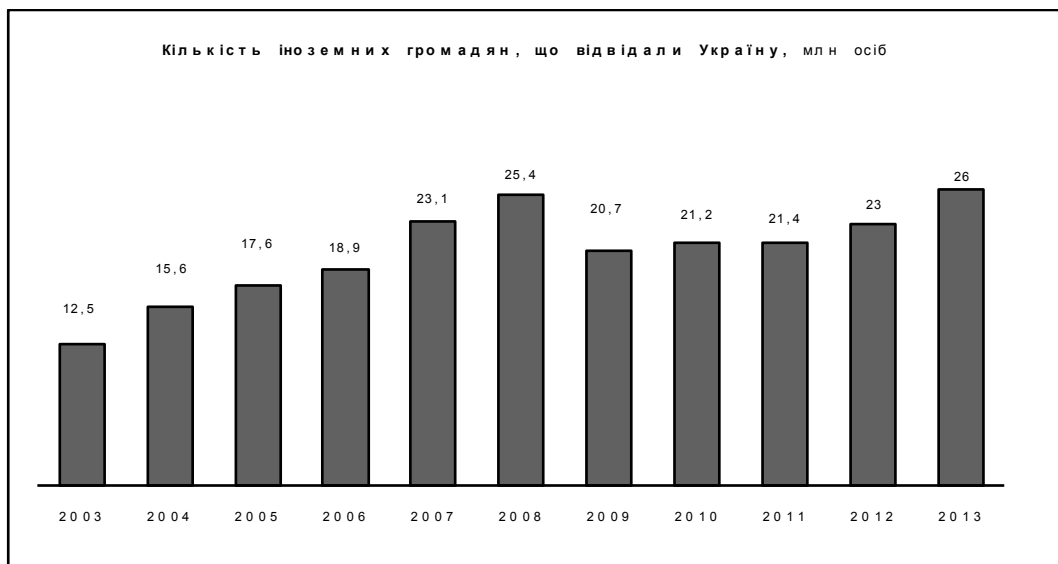

Рис. 1. Динаміка відвідування іноземних туристів в Україні за 10 років

Формування місцевих бюджетів – це дуже складний процес. Одним із напрямів ефективного формування дохідної частини бюджету є детальний аналіз виконання кожного джерела доходу протягом попередніх років та

врахування певних об'єктивних причин відхилення від передбачених показників.

У Києві регулярно проводяться міжнародні туристичні форуми та виставки. Важливими складовими майбутньої програми розвитку туризму є визначення туристичної спеціалізації регіонів та створення програм цілорічного відпочинку в Криму, в Карпатах та інших курортних зонах. Багато туристів прибувають в Україну на численні спортивні та культурно-мистецькі акції. Розвиток сфери туризму створює нові робочі місця та збільшує надходження у бюджет.

Основною проблемою, що стримує процеси розвитку сфери туризму України, є недостатній рівень її фінансування і підтримки з боку держави. За таких умов особливої актуальності набувають питання розробки правильної стратегії для одержання максимально ефективного результату. У таблиці подано видатки з Державного бюджету України на культуру і мистецтво.

Таблиця

Видатки з Державного бюджету України на культуру і мистецтво за 2007 – 2012 роки

Роки	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Видатки з державного бюджету, млн грн	888,4	1 148,3	1 196,2	1 475,2	1 650	2 182,5
У тому числі видатки розвитку, млн грн	28,4	80,0	9,5	44,5	50,0	84,1
Частка видатків розвитку в загальних видатках бюджету, %	3,2	7,0	0,8	3,0	3,0	3,9

Для використання кращого європейського досвіду до розробки програми залучено провідних вітчизняних та зарубіжних фахівців сфери туризму. У серпні 2013 року Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію державної цільової програми, яка є основою Державної цільової програми. Крім того, Держтуризмкурорт розробляє проект туристичного бренда, який відповідатиме сучасним вимогам і сприятиме просуванню у світі унікальному туристичному потенціалу нашої країни. Наразі відбувається громадське обговорення проекту бренда.

У 2014 році Державне агентство України з туризму та курортів має завершити розробку Державної цільової програми розвитку туризму та курортів до 2022 року. Основний показник ефективності програми – збільшення в два рази в'їзного туристичного потоку. Передбачається, що кількість іноземних туристів, що відвідують Україну, до 2022 року досягне 50 мільйонів осіб на рік [2].

На рис. 2 зображено динаміку надходження платежів від сфери туризму з 2010 по 2013 роки [3].

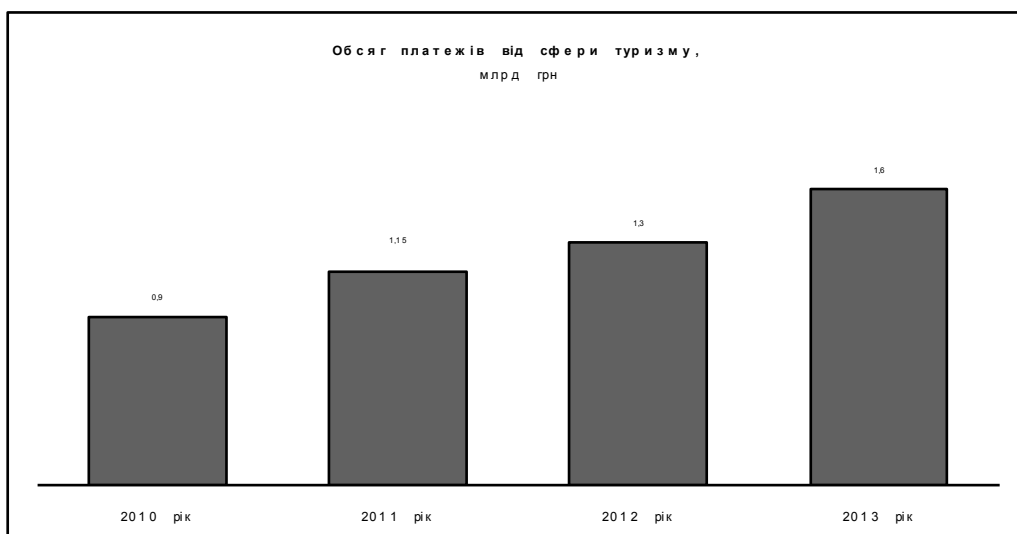

Рис. 2. Динаміка надходження платежів від сфери туризму

Незважаючи на наявність певних позитивних зрушень у напрямку здійснення фінансової підтримки сфери туризму в Україні з боку держави, недостатньо ефективною та прозорою є процедура розподілу та використання коштів. Саме тому повинні бути розроблені чіткі і прозорі механізми формування фондів, розподілу коштів, встановлення відносин паритетності між регіонами, містами і навіть окремими суб'єктами сфери туризму.

Законодавчі напрями регулювання сфери туризму, в першу чергу, полягають у розробці і прийнятті ефективної, діючої нормативно-правової бази, що містить норми щодо організації діяльності туристичних підприємств, механізмів їх об'єднання шляхом налагодження партнерських відносин. Мають бути вдосконалені існуючі процедури ліцензування, сертифікації і стандартизації туристичних послуг, оскільки вони є недостатньо прозорими і об'єктивними, характеризуються наявністю певних обмежень і умовностей, не відповідають міжнародним нормам [4].

Важливим елементом просування України в світі є проведення спортивних заходів міжнародного рівня. Так, у серпні 2013 року Україна успішно провела юнацький Чемпіонат Європи з баскетболу 2013 (U-16), який за оцінкою ФІБА визнаний кращим за всю історію існування чемпіонату. У 2014 році Україна отримала право провести загальноєвропейський чемпіонат з баскетболу серед національних команд для юнаків віком до 18 років.

Наступним важливим кроком стане проведення в 2015 році Чемпіонату Європи з баскетболу. Також Україна подала заявку на проведення Зимових Олімпійських ігор – 2022. Окрім того в Україні протягом 2014 року пройдуть щорічні яскраві фестивалі та ярмарки, які займають гідне місце на туристичній карті Європи [5].

Як висновок, можна стверджувати, що формування бюджету – це процес, який повинен налагоджуватися роками. Реалізація вказаних напрямів державного регулювання забезпечить створення сприятливих умов для ефективного розвитку сфери туризму в цілому.

Наук. керівн. Дехтяр Н. А.

Л і т е р а т у р а: 1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/452354>. – Назва з екрану. 2. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article2>. – Назва з екрану. 3. Опарін В. М. Бюджетна система : навч.-метод. посіб. / В. М. Парін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк. – К. : КНЕУ, 2000. – 208 с. 4. Офіційний сайт Державного агентства України з туризму та курортів. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua/PubL.aspx62>. – Назва з екрану. 5. Офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Назва з екрану.